

**UCHWAŁA NR VIII/59/2024
RADY GMINY KOŁOBRZEG**

z dnia 18 grudnia 2024 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania
Narkomanii na lata 2025-2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2024 r. poz.1465 i poz. 1572) oraz na podstawie art. 4¹ ust. 2 i 2a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2023 r. poz.2151), art. 10 ust 2, 2a i 2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2023 r. poz.1939, Dz. U z 2022 r.poz.2600) Rada Gminy Kołobrzeg uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028 w treści określonej w załączniku stanowiącym integralną część uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kołobrzeg.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Krzysztof Chabaj

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kołobrzeg na
lata 2025-2028**

I. WPROWADZENIE	
II. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	
1. ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ PRZEPROWADZONYCH WŚRÓD UCZNIÓW NA TERENIE GMINY KOŁOBRZEG	
a. Problem alkoholowy	
b. Problem narkotykowy	
c. Problem przemocy	
d. Korzystanie z urządzeń elektronicznych i internetu	
e. Uczestnictwo w grach hazardowych	
2. ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW GMINY KOŁOBRZEG	
a. Problem alkoholowy	
b. Problem narkotykowy	
c. Problem przemocy	
d. Korzystanie z urządzeń elektronicznych i internetu	
e. Uczestnictwo w grach hazardowych	
f. Inne uzależnienia behawioralne	
3. ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD SPRZEDAWCÓW NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH	
a. Problemy alkoholowe z perspektywy sprzedawców	
4. PODSUMOWANIE BADAŃ	
5. DANE UZYSKANE Z GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W KOŁOBRZEGU, KOMENDY POWIATOWEJ POLICJI W KOŁOBRZEGU, ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO	
a. Szacunkowa liczba mieszkańców dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą domową	
b. Główne powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej	
c. Dane dotyczące przestępstw dokonanych na terenie Gminy Kołobrzeg	
d. Liczba wszczętych procedur Niebieskie Karty	
e. Liczba rodzin objętych pomocą GOPS	
6. ZADANIA ZREALIZOWANE W LATACH 2022-2024	
III. PRAWNE ASPEKTY PROCEDURY ZOBOWIĄZANIA DO PODJĘCIA LECZENIA ODWYKOWEGO I PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ	
1. PROBLEM UZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU	
2. LECZENIE OSÓB UZALEŻNIONYCH OD NARKOTYKÓW	
3. UZALEŻNIENIA BEHAVIORALNE	
4. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	
5. PRZEMOC DOMOWA	
6. WSZCZĘCIE PROCEDURY NIEBIESKIE KARTY	
7. PROMOCJA ZDROWIA PSYCHICZNEGO	
a. Profilaktyka zdrowia psychicznego	
IV. SPRZEDAŻ ALKOHOLU NA TERENIE GMINY KOŁOBRZEG	
V. ZASOBY LOKALNE WYKORZYSTYWANE PRZEZ URZĄD GMINY KOŁOBRZEG W PODEJMOWANIU DZIAŁAŃ DOTYCZĄCYCH PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ	
1. WYKAZ JEDNOSTEK I INSTYTUCJI, Z KTÓRYMI GMINA KOŁOBRZEG WSPÓŁPRACUJE W ZAKRESIE PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ I PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ	
2. ADRESY STRON INTERNETOWYCH	
VI. ZADANIA DO REALIZACJI W LATACH 2025-2028	
VII. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU	

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii określa lokalną strategię w zakresie zarówno profilaktyki jak i redukcji szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych. Program opracowano zgodnie z wytycznymi Narodowego Programu Zdrowia (Dz.U. z 2022r.,poz. 1608). Jest on podstawowym dokumentem polityki zdrowia publicznego i opiera się na współdziałaniu wielu podmiotów m.in. administracji rządowej, jednostek samorządu terytorialnego, zakładów leczniczych, organizacji pozarządowych i innych. Wśród pięciu celów operacyjnych NPZ wyszczególniono profilaktykę uzależnień (cel operacyjny 2), w tym zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom; uzależnienie od alkoholu; od zachowań (uzależnienia behawioralne) i od narkotyków. Program zawiera zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023r., poz. 2151 ze zm.), art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023, poz. 1939 ze zm.) oraz art.6 ust.2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024r.,poz.424). Zgodnie z treścią tych ustaw zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy, alkoholizmowi i narkomanii wykonuje się przez odpowiednią realizację zadań własnych gminy, w szczególności: tworzeniu warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymywanie się od spożywania alkoholu; poprzez działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności do alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy domowej.

II.DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Zachodzące obecnie w Polsce zmiany w zakresie procesów demograficznych, kulturowych, związanych z rodziną, rynkiem pracy czy edukacją i wychowaniem, skłaniają do refleksji nie tylko na temat samych trendów, lecz także prognoz i możliwych działań profilaktycznych, prewencyjnych i pomocowych. Współcześnie niezaprzeczalnym faktem są zmiany zachodzące w polskich rodzinach. Wiążą się one z cywilizacyjnymi przekształceniami, postępem technicznym, integracją europejską. Ich rezultatem są przeobrażenia systemu wartości i norm współżycia społecznego, które wyrażają się m.in. w zmianie modelu wychowania w rodzinie. Wynikiem niektórych przeobrażeń jest nawarstwianie się problemów społecznych występujących na poziomie lokalnym. Sposobem na zbadanie i określenie występujących problemów w danej zbiorowości jest diagnoza problemów społecznych. Realizując zadania w zakresie wsparcia lokalnej społeczności w prawidłowym wypełnianiu ról społecznych i wzmacnianiu jej potencjału, w Gminie Kołobrzeg zaobserwowano niekorzystne dla ogółu mieszkańców zmiany społeczne i trendy zagrażające właściwemu funkcjonowaniu, na skutek których może zaistnieć konieczność udzielenia osobom w kryzysie interdyscyplinarnej pomocy.

str. 3

W wyniku niniejszych refleksji zdecydowano o przeprowadzeniu kompleksowych badań społecznych wśród uczniów, dorosłych mieszkańców oraz sprzedawców napojów alkoholowych

działających na terenie Gminy Kołobrzeg, inicjując tym samym proces pozytywnych zmian społecznych. Przeprowadzona w 2024r. diagnoza problemów społecznych jest pewnego rodzaju oceną aktualnego stanu rzeczy, która pozwala na identyfikację i opis zjawisk ograniczających lub stwarzających zagrożenie niezaspokojenia potrzeb danej społeczności.

1. ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ PRZEPROWADZONCH WŚRÓD UCZNIÓW SZKÓŁ NA TERENIE GMINY KOŁOBRZEG

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

Uczniowie zamieszkujący Gminę Kołobrzeg wypełnili łącznie 60 kwestionariuszy ankiet. Analiza struktury badanej grupy wskazuje na zróżnicowanie respondentów pod względem wieku. Najliczniejszą grupę stanowili ankietowani mający 12-13 lat -50,0%, a następnie osoby w przedziale od 10 do 11 lat -38,3%. Najmniej liczną grupę wiekową stanowili uczniowie w wieku 14-15 lat -11,7%.

a. PROBLEM ALKOHOŁOWY

Wzrost liczby przypadków konsumpcji alkoholu wśród młodzieży jest alarmujący, szczególnie wśród chłopców starszych klas. W związku z tym w najbliższym czasie należy zintensyfikować działania profilaktyczne i edukacyjne, aby zwiększyć wśród młodzieży świadomość na temat ryzyka związanego z nadużywaniem alkoholu. Podczas przeprowadzonych wśród uczniów badań pierwsze z pytań skierowanych do uczniów, odnosiło się do częstotliwości spożywania przez nich alkoholu. Zebrany materiał badawczy wykazał, że kontakt z nim miało 8,3% badanych, 3,3% respondentów oświadczyło, że sięgnęli po alkohol kilka razy (do 10 razy), 1,7% ankietowanych wskazało, że spożywa alkohol regularnie. Alkohol jest łatwy do zdobycia dla 26,7% respondentów, 18,3% badanych ma trudności z jego zakupem.

b. PROBLEM NARKOTYKOWY

Następny z analizowanych w diagnozie obszarów dotyczył zażywania środków psychoaktywnych. W celu dogłębnej analizy tego problemu, respondentom zadano pytanie o to, ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje. Z odpowiedzi uczniów wynika, że 5,0% z nich sięgnęło po substancje psychoaktywne, z czego 3,3% zażywało je jednokrotnie, a 1,7% – wiele razy (powyżej 10 razy). W następnej kolejności uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów w swojej miejscowości. Zebrany materiał badawczy wykazał, że: e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 25,0% osób, a trudne dla 15,0%, papierosy są łatwe do zdobycia dla 21,7% ankietowanych, a trudne dla 20,0%, dopalacze są łatwe do zdobycia dla 3,3% badanych, a trudne dla 20,0%, narkotyki są łatwe do zdobycia dla 1,7% ankietowanych, a trudne dla 23,3%.

c. PROBLEM PRZEMOCY

Przemoc i agresja wśród młodzieży są poważnymi problemami, które wymagają kompleksowego podejścia i skutecznych działań prewencyjnych oraz interwencyjnych. Inwestowanie w edukację, rozwój umiejętności rozwiązywania konfliktów oraz zapewnienie wsparcia dla osób doznających przemocy przyczyni się do budowania zdrowych i bezpiecznych społeczności lokalnych. Raport dostarcza cennych wskazówek dotyczących życia młodzieży, podkreślając konieczność przeciwdziałania przemocy i agresji. Pytania dotyczące tego obszaru zadane respondentom miały na celu oszacowanie skali problemu przemocy wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy Kołobrzeg. Zapytano uczniów o to, czy zdarzyło im się w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyć przemocy. Twierdzącej odpowiedzi udzielił co trzeci badany. W celu pogłębionej analizy określono również to, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów. Na podstawie udzielonych odpowiedzi można stwierdzić, że ankietowani najczęściej doświadczali przemocy ze strony uczniów ze swojej szkoły oraz ze strony kolegów/koleżanek spoza szkoły. Z badań można wywnioskować, że uczniowie doświadczyli również: przemocy psychicznej - 8 uczniów, przemocy fizycznej - 6, przemocy seksualnej - 3 respondentów, zaniedbania - 1. W kolejnym pytaniu uczniowie zostali poproszeni o określenie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której oni sami zastosowali przemoc wobec innych osób. Twierdząco na to pytanie odpowiedział blisko co trzeci uczeń. W dalszej kolejności respondenci odpowiedzieli na pytanie, jakiego rodzaju przemoc zastosowali. Z odpowiedzi respondentów wynika, że: przemoc psychiczną stosowało 11 uczniów, przemoc fizyczną zastosowało 9 ankietowanych, przemocy seksualnej dopuściło się 2 badanych. W dalszej kolejności analizie poddane zostały odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. Największa część ankietowanych przyznała się do przemocy wobec rodzinstwa – wskazało na to 7 osób, natomiast odpowiedzi 6 respondentów padły na uczniów z ich szkoły, 4 ankietowanych przyznało się do przemocy wobec kolegów/koleżanek spoza szkoły, z kolei 3 uczniów podało inne osoby, wśród których wymieniono osoby z obozu wypoczynkowego.

d. KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU

Granie w gry, korzystanie z Internetu i smartfona to nieodłączny element życia współczesnej młodzieży. Analizując wyniki badań w kontekście lokalnym, można lepiej zrozumieć nawyki technologiczne młodych ludzi i na tej podstawie opracować skuteczne strategie wsparcia. Niewątpliwie należy inwestować w edukację, rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego oraz wspierać w tym zakresie rodziców i nauczycieli. Wyżej wymieniony obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie, jak często uczniowie z Gminy Kołobrzeg korzystają z urządzeń elektronicznych lub Internetu. Badanie wykazało, że

blisko co trzeci młody mieszkaniec poświęca na korzystanie z tego typu urządzeń od 3 do 5 godzin dziennie, zaś jedna czwarta ankietowanych – od 1 do 3 godzin.

e. UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W celu określenia skali i zasięgu problemu grania w gry na pieniądze przez uczniów, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się grać w gry, w których wygraną lub przegraną były pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że w omawianym okresie podejmowało się tego 25,0% badanych. Wśród tych osób 11,7% grało w nie jednokrotnie, 10,0% – powyżej 10 razy, z kolei 3,3% – od 2 do 10 razy.

2. ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnienia od alkoholu, narkotyków wśród dorosłych mieszkańców gminy Kołobrzeg, skala zjawiska przemocy, korzystania z urządzeń elektronicznych, uczestnictwa w grach hazardowych oraz innych uzależnień natury behawioralnej.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie gminy Kołobrzeg wzięło udział 89 mieszkańców w wieku powyżej 18 roku życia. Na podstawie zebranych danych można zauważyć, że zdecydowanie więcej ankiet wypełniły kobiety – stanowiły one 78,7% ogółu, natomiast mężczyźni – 21,3%.

a. PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze pytanie dotyczące uzależnienia od alkoholu odnosiło się do częstotliwości jego spożywania. Najwięcej, bo 38,2% respondentów zadeklarowało, że spożywa alkohol kilka razy w roku, 15,7% badanych przyznaje, że sięga po napoje alkoholowe kilka razy w miesiącu, 13,5% – raz w tygodniu lub nigdy, 12,4% – raz w miesiącu, zaś 3,4% ankietowanych sięga po alkohol codziennie lub kilka razy w tygodniu. Kolejne pytanie dotyczyło sytuacji, w której respondenci stracili kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu. Odpowiedzi mieszkańców są następujące: większość z nich podała, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie zdarzyło im się upić -76,6%, 11,7% respondentów wskazało, że doszło do tego 1 raz, 6,5% badanych przyznało, że miało to miejsce 2-5 razy, 3,9% respondentów odpowiedziało, że miało taką sytuację więcej niż 10 razy, a 1,3% – 6-10 razy. Kolejną analizowaną kwestią było prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu. Większość respondentów twierdzi, że nigdy nie kierowała pojazdem w stanie nietrzeźwości - 84,4%, 2,6% badanych wskazało, że raz im się to zdarzyło, a 1,3% ankietowanych deklaruje, że zdarza im się to sporadycznie, 11,7% badanych osób nie posiada prawa jazdy. W jednym z pytań poproszono ankietowanych o wyrażenie swojej opinii na temat wpływu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży, na rozwój dziecka. Zebrany materiał badawczy wykazał, że wśród

nieznacznej części mieszkańców Gminy Kołobrzeg, występuje brak świadomości w tym zakresie jako, że ich zdaniem nie ma żadnego wpływu -1,1%. Odpowiedź „nie wiem” zaznaczyło 2,2% badanych, natomiast większość respondentów przyznała, że spożywanie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka -96,6%.

b. PROBLEM NARKOTYKOWY

Następnym etapem badania było zidentyfikowanie skali zażywania narkotyków, dopalaczy lub innych środków psychoaktywnych przez dorosłych mieszkańców Gminy. Sięgnięcie po tego typu substancje zadeklarowało 4,4% badanych, z czego 2,2% wskazało na to, że zażywa takie środki codziennie, natomiast po 1,1% zadeklarowało, że ma to miejsce kilka razy w miesiącu lub zrobiło to raz w życiu.

c. PROBLEM PRZEMOCY

Dalsza część raportu stanowi próbę oszacowania skali problemu przemocy w gminie Kołobrzeg. Respondentów zapytano czy posiadają wiedzę o tym, że ktoś w ich otoczeniu, doświadcza przemocy domowej? Z badań wynika, iż 7,9% respondentów zna kilka takich osób (do 10), 6,7% badanych zna jedną osobę, która doznaje przemocy, natomiast 1,1% ankietowanych zna wiele takich osób (powyżej 10), 24,7% ankietowanych miało trudności z odpowiedzią na to pytanie, natomiast ponad połowa badanych zadeklarowała, że nie zna nikogo, kto doznaje przemocy w swoim domu -59,6%. Skala problemu przemocy na terenie Gminy Kołobrzeg została zweryfikowana również dzięki odpowiedziom respondentów na pytanie o to, czy zdarzyło im się doświadczyć przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Z zebranych danych wynika, że w danym okresie, przemocy doznało 6,6% mieszkańców, wśród których po 2,2% doświadczyło jej więcej niż jeden raz, natomiast 1,1% badanych wskazało, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy doznało przemocy 6-10 razy lub więcej. Z deklaracji ankietowanych wynika, że 6 badanych doznało przemocy psychicznej, po 2 odpowiedzi uzyskały przemoc ekonomiczną i seksualną, zaś po 1 wskazaniu padło na przemoc fizyczną oraz zaniedbanie. Zapytano respondentów również o to, kto stosował wobec nich przemoc. Najwięcej badanych doznało przemocy ze strony męża/żony lub partnera/partnerki. Mieszkańcy zostali poproszeni również o odpowiedź na pytanie dotyczące stosowania przemocy przez nich samych. Do stosowania przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy przyznało się 2,2% badanych mieszkańców. Stosowali oni przemoc wobec dziecka/dzieci, partnera/partnerki, innych członków rodziny oraz innych, bliżej nieokreślonych osób. Kolejną analizowaną w diagnozie kwestią była opinia dorosłych mieszkańców gminy na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci. W odniesieniu do prezentowanych danych warto zwrócić uwagę, że wśród części respondentów występuje tolerancja przemocy jako metody wychowawczej – kar fizycznych nie neguje 30,3% badanych, z czego 2,2% ankietowanych uważa, że mogą one być stosowane za każdym razem, gdy rodzic uzna, że mogą być skuteczne, a 28,1% respondentów uważa, że nie powinny być one stosowane, ale są sytuacje, w których

takie kary są konieczne. Jednocześnie 18,0% dorosłych mieszkańców udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Kary fizyczne nie powinny być nigdy stosowane według 51,7% badanych.

d. KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU

Kolejny blok pytań miał na celu zweryfikować w jaki sposób oraz jak często dorośli mieszkańcy Gminy Kołobrzeg korzystają z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Zebrany materiał badawczy wykazał, iż najwięcej osób poświęca na to powyżej 1 godziny do 3 godzin dziennie -50,6%, 21,3% respondentów spędza w ten sposób powyżej 3 godzin do 5 godzin, natomiast 18,0% badanych – do 1 godziny dziennie, 7,9% ankietowanych korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu powyżej 5 godzin do 7 godzin, natomiast 2,2% – powyżej 7 godzin w ciągu dnia.

e. UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

Aby określić skalę podejmowania zachowań hazardowych poproszono respondentów o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie grali w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze. Zebrany materiał badawczy wykazał, że styczność z takimi grami miało 30,4% dorosłych mieszkańców, wśród których 9,0% badanych wskazało, że grało w nie 1 raz, 13,5% – od 2 do 10 razy, natomiast 7,9% osób – powyżej 10 razy. Kolejne pytanie dotyczyło motywacji, które kierowały mieszkańcami korzystającymi z gier hazardowych, a mianowicie odnosiło się do tego, czy badani kiedykolwiek grali w tego typu gry z powodu trudności finansowych lub w celu poprawy swojej sytuacji ekonomicznej. Co czwarty ankietowany potwierdził zaistnienie takiej sytuacji w swoim życiu - 25,9%, ponad połowa badanych temu zaprzeczyła - 70,4%, z kolei 1 respondent miał problemy z odpowiedzią na to pytanie.

f. INNE UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

W dalszej części badania przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców Gminy Kołobrzeg, respondenci udzielili również istotnych informacji na temat ich decyzji zakupowych oraz zakresu zaburzeń odżywiania. Zakupoholizm jest przykładem uzależnienia behawioralnego, które w okresie ostatnich lat zwiększyło swoją skalę, w szczególności wśród rozwiniętych i sprawnie funkcjonujących społeczeństw, dlatego pytania ujęte w kwestionariuszu ankiety skierowanej do respondentów dotyczyły również występowania tego problemu wśród lokalnej społeczności. Jak wynika z analizy materiału badawczego, część ankietowanych przejawia zachowania świadczące o możliwości występowania wśród nich zaburzeń w zakresie zakupów, odżywiania oraz pracy. Doświadczenia respondentów w tych obszarach przedstawiają się następująco: większość osób biorących udział w badaniu często myśli o swoich obowiązkach zawodowych po godzinach pracy (79,8%); 12,4% ankietowanych przyznało, iż nie może się powstrzymać od kupowania nowych rzeczy, chociaż nie są im potrzebne i przekraczają ich możliwości finansowe; 18,0% ankietowanych zawsze zajada stres i inne intensywne emocje i nie może się powstrzymać od jedzenia; wśród badanych 41,6% ma wyrzuty sumienia po spożyciu bardziej kalorycznego posiłku.

3. ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WSRÓD SPRZEDAWCÓW NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

W badaniu diagnozującym problemy społeczne wzięły udział także osoby pracujące w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Kołobrzeg. Ich udział w badaniu miał na celu sprawdzenie dostępności alkoholu dla mieszkańców niepełnoletnich oraz będących w stanie nietrzeźwości, a także zweryfikowanie wiedzy sprzedawców na temat ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi odnoszącej się do odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

Ankiety przeprowadzono wśród 22 sprzedawców napojów alkoholowych. Sprzedawcy napojów alkoholowych zostali poproszeni o określenie, od ilu lat pracują w punkcie, gdzie prowadzona jest sprzedaż alkoholu. Zebrany materiał badawczy wykazał, że 54,5% ankietowanych pracuje w takim miejscu od 6 do 10 lat, 40,9% zadeklarowało staż pracy mieszczący się w zakresie od 1 do 5 lat, natomiast 4,5% badanych wskazało na okres poniżej roku.

a. PROBLEMY ALKOHOLOWE Z PERSPEKTYWY SPRZEDAWCÓW NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Pytania skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych na terenie Gminy Kołobrzeg, miały na celu sprawdzenie ich opinii względem skali spożywania napojów alkoholowych przez mieszkańców, dostępności alkoholu dla osób niepełnoletnich oraz znajomości ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W pierwszej kolejności respondentów poproszono o ocenę poziomu sprzedaży alkoholu na przestrzeni kilku lat. Ponad połowa badanych stwierdziła, że sprzedaż alkoholu była stała- 63,6%, 22,7% respondentów wskazało na to, że wzrosła, zaś 9,1% osobom trudno było odpowiedzieć na to pytanie. Tylko 4,5% badanych stwierdziło, że sprzedaż alkoholu w ciągu ostatnich lat zmalała. Interesujące jest również to, jak często zdarzają się sytuacje, kiedy osoby niepełnoletnie podejmują próby zakupu alkoholu w obsługiwanych przez badanych punktach. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, 63,6% sprzedawców spotkało się z taką sytuacją, wśród nich 31,8% badanych wskazało na to, że osoby niepełnoletnie chciały kupić alkohol w ich miejscu pracy kilka razy, a 13,6% – wiele razy; 18,2% ankietowanych zadeklarowało, że taka sytuacja miała miejsce 1 raz; 31,8% sprzedawców napojów alkoholowych odpowiedziało, że nie było świadkami podobnego zdarzenia, natomiast 4,5% badanych nie potrafiło jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie. Biorąc pod uwagę, iż czasami zdarzają się sytuacje, w których osoby nieletnie proszą o zakup alkoholu dorosłych klientów, respondenci zostali zapytani również o to, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zauważyli sytuację, w której ktoś dorosły kupował alkohol dla osób nieletnich. Takim zdarzeniom zaprzeczyło 68,2% ankietowanych, 22,7% respondentom trudno było odpowiedzieć na to pytanie, natomiast 9,1%

badanych potwierdziło zaistnienie takiej sytuacji. Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, sprzedawcy napojów alkoholowych mają obowiązek kontrolowania dokumentów tożsamości klientów, w celu weryfikacji ich pełnoletności. Na podstawie zebranych danych można zauważyć, że ponad połowa sprzedawców napojów alkoholowych w Gminie Kołobrzeg każdorazowo weryfikuje wiek osoby wyglądającej na nieletnią -59,1%, zaś 27,3% – często; 9,1% badanych robi to czasami, a 4,5% – rzadko. Na podstawie analizy zebranych danych możemy zauważyć, iż sytuacja, w której osoba nietrzeźwa próbowała kupić alkohol w obsługiwanym przez badanych punkcie, miała miejsce w przypadku 63,6% osób uczestniczących w badaniu, w tym 40,9% badanych zdarzyło się zaobserwować podobny przypadek kilka razy, natomiast 22,7% ankietowanym – 1 raz; 31,8% respondentów zaznaczyło odpowiedź „nie, nigdy”. Udzielone przez badanych odpowiedzi wykazały, że 81,8% respondentów nie sprzedało alkoholu osobie nietrzeźwej w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie, natomiast 18,2% badanych trudno było odpowiedzieć na to pytanie. Analizując odpowiedzi respondentów na pytanie dotyczące znajomości ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi odnoszącej się do odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu można zauważyć, że 54,5% respondentów wskazało na znajomość jej poszczególnych zapisów, zaś 40,9% badanych zna ją bardzo dobrze; 4,5% ankietowanych przyznało, że nie zna danej ustawy, ale słyszało o niej. Właściciele punktów sprzedających napoje alkoholowe, mają ustawowy obowiązek zamieszczenia w widocznym miejscu w swoim sklepie informacji o szkodliwości alkoholu. Badanie pokazało, że taka wiadomość widnieje w punktach 81,8% sprzedawców. W przypadku informacji o zakazie sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia 86,4% sprzedawców zadeklarowało ich obecność w obsługiwanym przez siebie punkcie. Informacja o zakazie sprzedaży osobom nietrzeźwym znajduje się w punktach 81,8% badanych, a o zakazie sprzedaży na kredyt bądź pod zastaw – w punktach 72,7% respondentów. Osoby zajmujące się sprzedażą alkoholu, biorące udział w badaniu zostały zapytane o to, czy brały w ciągu ostatnich 3 lat przed ankietowaniem udział w szkoleniu, dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu. Okazuje się, że 45,5% badanych brało udział w szkoleniu, z kolei 54,5% sprzedawców odpowiedziało przecząco na to pytanie. Ostatnie pytanie skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych na terenie Gminy Kołobrzeg miało na celu zweryfikowanie wiedzy respondentów w zakresie ustawowych zakazów sprzedaży alkoholu. Na podstawie zebranych odpowiedzi można zauważyć, że 100,0% osób uczestniczących w badaniu posiada prawidłową wiedzę na temat zakazu sprzedaży go osobom nietrzeźwym, niepełnoletnim oraz sprzedaży na kredyt lub pod zastaw.

4. PODSUMOWANIE BADAŃ

Wyniki przedstawione w diagnozie będą stanowić cenne źródło informacji dla instytucji i organizacji zaangażowanych w rozwiązywanie problemów uzależnień i przemocy na terenie Gminy Kołobrzeg. Dane z raportu będą traktowane jako pierwszy etap w projektowaniu działań służących nie tylko przeciwdziałaniu narkomanii i alkoholizmowi wśród dzieci i młodzieży, ale także wsparciu w promocji zdrowia i innych ważnych obszarach życia społecznego, takich jak:

- a. Rozwój polityki antyalkoholowej na terenie Gminy Kołobrzeg poprzez m.in. ograniczanie dostępności napojów alkoholowych, zwłaszcza w przypadku dzieci i młodzieży.
- b. Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
- c. Włączanie się w lokalne oraz ponadlokalne kampanie profilaktyczne, a także tworzenie autorskich akcji.
- d. Realizowanie programów profilaktycznych, ze szczególnym uwzględnieniem tych o udowodnionej skuteczności, rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.
- e. Rozwój i stałe zwiększanie dostępności do poradnictwa, terapii i rehabilitacji społeczno-zawodowej osób zmagających się z problemem uzależnienia od alkoholu, współuzależnionych oraz osób z syndromem dorosłych dzieci alkoholików (DDA).
- f. Podnoszenie w sposób regularny kompetencji osób i instytucji działających w obszarze uzależnienia od alkoholu, poprzez organizowanie szkoleń i kursów.
- g. Prowadzenie działalności edukacyjnej i szkoleniowej dla sprzedawców z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.
- h. Zwiększenie działań promujących wśród społeczności lokalnej zdrowego trybu życia, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
- i. Wyeliminowanie dystrybucji nielegalnych substancji na terenie Gminy Kołobrzeg, poprzez zwiększenie działań Policji i innych służb w zakresie przeciwdziałania handlu narkotykami
- j. Systematyczne przeprowadzanie szkoleń/warsztatów dla rodziców oraz wychowawców, na temat rozpoznawania środków psychoaktywnych.
- k. Rozwój szerokiej działalności edukacyjnej, informującej o konsekwencjach społecznych, zdrowotnych i prawnych zażywania narkotyków i dopalaczy.
- l. Poprawa funkcjonowania osób uzależnionych od narkotyków lub zażywających je w sposób szkodliwy, poprzez rozwój rehabilitacji, ograniczanie szkód zdrowotnych oraz reintegrację społeczną.
- ł. Inicjowanie poszerzania oferty placówek ochrony zdrowia o programy wychodzenia z narkomanii.
- m. Prowadzenie akcji informacyjnych mających na celu podniesienie świadomości społeczności lokalnej w zakresie przemocy domowej, a także motywowanie do przełamywania tzw. „zmowy milczenia” w środowisku rodzinnym i sąsiedzkim.
- n. Promowanie w placówkach oświatowych, opiekuńczo-postaw wolnych od przemocy rówieśniczej.
- o. Rozwój działań informacyjnych w zakresie upowszechniania informacji o dostępnych miejscach w środowisku lokalnym, w których świadczona jest pomoc medyczna, psychologiczna, prawna, socjalna oraz zawodowa osobom dotkniętym przemocą.
- p. Zacieśnianie współpracy z przedstawicielami służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy i wymiaru sprawiedliwości, poprzez prowadzenie

interdyscyplinarnych spotkań, konferencji lub szkoleń.

r. Realizowanie procedury „Niebieskie Karty” oraz organizowanie i finansowanie szkoleń dla podmiotów biorących w niej udział, dotyczących obowiązujących procedur i zasad podejmowania interwencji.

s. Prowadzenie strategii profilaktycznych w zakresie uzależnień behawioralnych, poprzez rozwijanie umiejętności psychospołecznych dzieci oraz kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów.

t. Tworzenie i rozwój istniejących alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży na terenie Gminy Kołobrzeg.

u. Zwiększanie kompetencji zawodowych, w szczególności pedagogów oraz psychologów szkolnych, w zakresie rozpoznawania i udzielania wsparcia w przypadku wystąpienia problemu uzależnień behawioralnych.

w. Poszerzenie istniejącej oferty miejsc udzielających pomocy i wsparcia o poradnictwo w zakresie uzależnień behawioralnych, a także proponowanie terapii w placówkach specjalistycznych.

z. Uwrażliwianie społeczności lokalnej na temat ryzyka jakie niosą za sobą uzależnienia behawioralne, poprzez dostarczanie i udostępnianie rzetelnych informacji.

5.DANE UZYSKANE Z GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W KOŁOBRZEGU, KOMENDY POWIATOWEJ POLICJI W KOŁOBRZEGU, ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ, GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

a. Szacunkowa liczba mieszkańców dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą domową (dane szacunkowe opracowane PARPA).

		W gminie ok. 10 tys. mieszkańców
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 200 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 400 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 400 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	ok. 500-700 osób
Osoby doznające przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Około 530 osób: dorosłych i dzieci

str. 12

b. Główne powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej (dane GOPS Kołobrzeg).

	Powody przyznawania pomocy społecznej (liczba osób)			
	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023r.
Ogółem	274	309	425	440
Niepełnosprawność	54	53	74	72
Bezrobocie	18	36	64	45
Osoby dotknięte klęską żywiołową	0	0	0	0
Ubóstwo	30	43	63	48
Bezradność opiekuńczo-wychowawcza	3	0	12	4
Osoby dotknięte długotrwałą chorobą	113	113	185	192
Alkoholizm	19	24	25	27
Inne	37	40	0	52
Przemoc domowa	-	-	2	0

c. Dane dotyczące przestępstw dokonanych na terenie Gminy Kołobrzeg (dane KPP w Kołobrzegu).

Przestępstwa dokonane na terenie Gminy Kołobrzeg			
	2021 r.	2022 r.	2023r.
Rozbój/kradzież/włamanie	20	0/30/18	1/32/10
Fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną	12	8	2
Uszkodzenie mienia	0	8	6
Groźby karalne	10	1	0

Rozpijanie małoletniego	bd	0	0
Uchylenie się od płacenia alimentów	bd	4	9
Z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	bd	6	3
Przemoc seksualna	bd	0	0
Udział w bójce lub pobiciu	bd	0	0
Spowodowanie wypadku komunikacyjnego	bd	0	1
Prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego	bd	22	20

d. Liczba wszczętych procedur Niebieskie Karty (dane Zespół Interdyscyplinarny i GKRPA).

Rok	Ogółem liczba rodzin objętych procedurą	Rodziny z problemem alkoholowym
2022	17	15
2023	8	6
2024	22	19

e. Liczba rodzin objętych pomocą GOPS w Kołobrzegu (dane GOPS Kołobrzeg).

Pomoc Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej				
	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023r.
Liczba rodzin objętych pomocą - ogółem	153	168	140	203
Rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień	20	24	15	18

6.ZADANIA ZREALIZOWANE W LATACH 2022-2024

Nazwa zadania	Opis	Rezultaty
Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych i szkoleniowych w tym kampanii edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu.	Zakup materiałów edukacyjnych, kampanie edukacyjne, badania, diagnoza, szkolenia, warsztaty, upowszechnienie wśród mieszkańców gminy broszur, informatorów o miejscach gdzie można uzyskać pomoc.	W latach 2022-2024 zakupiono ok 600 szt. ulotek i materiałów edukacyjnych w celu przeprowadzenia Kampanii pt., „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Systematycznie aktualizowano informacje dotyczące oferty pomocowej na stronie internetowej www.gmina.kolobrzeg.pl/zakladka/pomoc rodzinie. Prowadzono też liczne akcje mające na celu rozpowszechnianie informacji o działaniach pomocowych (między innymi rozdawano mieszkańcom ulotki i broszury informacyjne).
Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z problemem uzależnień	Finansowanie programów terapii w placówkach leczenia odwykowego.	1.W latach 2022-2024, na podstawie ustawy o działalności leczniczej zrealizowano umowę z Poradnią Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia „PROGRES”, z siedzibą w Kołobrzegu. Zadanie dotyczyło zwiększenia dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków. W placówce leczniczej: a. Prowadzono psychoterapię grupową i psychoterapię indywidualną w zakresie motywacji do zmian. b. Objęto opieką terapeutyczną osoby oczekujące na przyjęcie do leczenia w placówkach stacjonarnych. c. Przygotowano i prowadzono indywidualne programy terapii dla osób, które ze względu na pracę zawodową nie mogą systematycznie realizować programu terapeutycznego. d. Prowadzono psychoterapię grupową na poziomie pogłębionym. e. Objęto opieką terapeutyczną osoby, które popadły w konflikt z prawem.

		f. Przeprowadzono Trening Asertywnych Zachowań Abstynenckich oraz Trening Zapobiegania Nawrotom Choroby. g. Zwiększono ofertę dla osób współuzależnionych. h. Prowadzono psychoterapię osób z syndromem DDA. i. Objęto pacjentów pomocą psychiatryczną. 2. Liczba osób objętych leczeniem: a. mieszkańcy z problemem alkoholowym - ok. 30 osób, b. członkowie rodzin osób uzależnionych – 19 osób, c. osoby uzależnione od innych środków psychoaktywnych -3 osoby, d. osoby uzależnione od hazardu -1 osoba. 2. Według danych uzyskanych z placówek lecznictwa odwykowego t.j. Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Stanominie oraz Oddziału Leczenia Uzależnienia od Alkoholu w Zakładzie Opiekuńczo - Pielęgnacyjnym Psychiatrycznym w Szczecinku wynika , że w latach 2022-2024 terapią objęto około 51 mieszkańców Gminy Kołobrzeg.
Kontynuacja terapii po przebytych programie zdrowotnym, terapia podtrzymująca utrzymanie abstynencji	Badania okresowe i terapia podtrzymująca abstynencję dla osób po przebytych programie leczenia odwykowego.	W latach 2022-2024 nie wpłynął żaden wniosek o dofinansowanie terapii podtrzymującej abstynencję.
Gminny Punkt Wsparcia Rodziny	Współpraca z psychologiem, doradcą rodzinnym, małżeńskim, młodzieżowym, edukatorem seksualnym, specjalistą ds. przeciwdziałania	W latach 2022-2024 z usług specjalistów (terapeuty uzależnień, psychologa, specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy domowej, doradcy rodzinnego) skorzystało łącznie ok. 300 mieszkańców zamieszkujących Gminę Kołobrzeg. Konsultacje odbywały się telefonicznie lub poprzez kontakt osobisty w siedzibie GPWR przy ul.Obozowej 5, 78-100 Kołobrzeg. W obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych Gmina Kołobrzeg współpracowała również z Poradnią

	przemocy w rodzinie, terapeutą uzależnień.	Leczenia Uzależnień „Remedium” z siedzibą w Kołobrzegu przy ul. Zapleczonej 7g. W indywidualnych przypadkach prowadzono tam terapię na aparacie EEG Biofeedback, zakupionym z dotacji Gminy Kołobrzeg. Zajęcia EEG Biofeedback stanowiły efektywną terapię dla osób używających substancji psychoaktywnych. Terapią Biofeedback były również objęte dzieci z deficytami koncentracji uwagi, pamięci, pobudliwości nerwowej w ADHD i w spektrum autyzmu (w zespole Aspergera). Rocznie z w/w terapii skorzystało ok 10 osób.
Prowadzenie grup wsparcia dla osób pracujących w instytucjach pomocowych	Organizowanie dla instytucji pomocowych spotkań, szkoleń w celu przedstawienia i dyskusowania o szczególnie trudnych sprawach, związanych z wykonywanym zawodem, superwizja.	W obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy Gmina Kołobrzeg stale współpracuje z: Komendą Powiatową Policji w Kołobrzegu, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kołobrzegu, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, szkołami, Sądem Rejonowym w Kołobrzegu, Prokuraturą Rejonową w Kołobrzegu, organizacjami pozarządowymi, placówkami lecznictwa odwykowego, itp. 1. W 2022r. zrealizowano cykl spotkań warsztatowych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, w których uczestniczyli funkcjonariusze Policji. 2. Kolejną grupą zawodową, której Gmina Kołobrzeg sfinansowała szkolenie pt. „ Rodzic roszczeniowy” byli nauczyciele ze Szkoły Podstawowej w Drzonowie. 2. W 2023r sfinansowano specjalistom prowadzącym Punkt Wspierania Rodziny(psycholog, terapeuta uzależnień, specjalista ds., przeciwdziałania przemocy) kurs uprawniający do pracy z osobami doznającymi i stosującymi przemoc z wykorzystaniem metody Duluth. 3. W 2023r. członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyli w Konferencji pt. „ Dziecko jako ofiara przestępstw’. 3. W 2024r zorganizowano szkolenie z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w którym uczestniczyli wszyscy członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno pomocowych.

		4. W bieżącym roku sfinansowano również szkolenia dla takich grup zawodowych jak: wychowawcy przedszkoli pt., „Interwencja w przedszkolu w sytuacji podejrzenia przemocy domowej wobec dziecka”, pracownicy socjalni i kuratorzy sądowi pt. „Ustawa Kamilka w codziennej pracy gminy, pomocy społecznej i sądów” oraz nauczyciele ze Szkoły Podstawowej w Drzonowie program pt., „Iskra Odporności”.
Organizacja zajęć socjoterapeutycznych i profilaktycznych w świetlicach wiejskich dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Kołobrzeg	Zatrudnienie wychowawców, realizacja zajęć socjoterapeutycznych, edukacyjnych itp.	W latach 2022-2024 kontynuowano program pt., „Moja rodzina, moje podwórko, moja przyszłość”. Zadanie to było realizowane poprzez organizowanie zajęć profilaktycznych, opiekuńczych, edukacyjnych i socjoterapeutycznych w świetlicach wiejskich w Zieleniewie, Przećminie, Rościęcinie, Niekaninie i Grzybowie. 2. Co roku w zajęciach uczestniczyło łącznie ok. 60 dzieci.
Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży	Organizacja ferii zimowych, półkolonii letnich wraz z programem socjoterapeutycznym.	W latach 2022 -2024 zrealizowano zimowy i letni program pt., „Bezpieczne Ferie” oraz „Radosne wakacje”. Z wypoczynku letniego podczas tygodniowego letniego turnusu skorzystało ok 70 dzieci. Głównym celem programu było zagospodarowanie czasu wolnego i nauka gospodarowania sobą w czasie bez kontaktu z telefonem i internetem, zainteresowanie uczestników takimi formami spędzania czasu wolnego, które wpłyną na ich wszechstronny rozwój fizyczny, intelektualny, społeczny, przyswojenie przez uczestników wiedzy na temat skutków uzależnień behawioralnych, wzrost formy fizycznej poprzez aktywne formy wypoczynku. Podczas półkolonii dzieci nabyły umiejętności pracy i zabawy w grupie, integrowały się z rówieśnikami. Podczas turnusów zorganizowano szereg zajęć terapeutycznych, sportowo-rekreacyjnych wraz z innymi atrakcjami. W 2023r. sfinansowano również kolonie letnie - wyjazdowe dla 30 dzieci zamieszkujących Gminę Kołobrzeg. Kolonie odbyły się w miesiącu sierpniu w miejscowości Charzykowy. Realizacja zadania przyczyniła się do osiągnięcia celu głównego projektu czyli, przyswojenia wiedzy nt. uzależnień

		behawioralnych, umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach i z emocjami, ograniczenia używania telefonów i komputerów. Od roku 2022 Gmina finansuje również program psychoprofilaktyczny dla dzieci pt. „Leśne Ludki”.
Prowadzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.	Zadanie zostało zrealizowane na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – Realizator Towarzystwo Przyjaciół Dzieci o/ Koszalin.	Placówki wsparcia dziennego mają charakter opiekuńczo-wychowawczy. Najczęściej przebywają w nich dzieci w wieku od 7 do 15 lat, w tym ze środowisk objętych szczególną opieką. Prowadzone są w nich zajęcia takie jak: pomoc w odrabianiu lekcji, nadrabianie zaległości szkolnych, zajęcia sportowe, plastyczne, muzyczne, rajdy rowerowe, zajęcia na basenie itp. Placówki każdego roku przygotowują bogate w różnego typu atrakcje programy ferii zimowych i wakacji. W Gminie Kołobrzeg placówka wsparcia dziennego od wielu lat prowadzona jest przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w siedzibie świetlicy wiejskiej w Budzistowie. Co roku z oferty placówki korzysta 15 osób.
Postępowania sądowe w celu zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego.	Badania psychologiczne i psychiatryczne osób, wobec których wszczęto postępowanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, wnioski o sądowe zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.	W postępowaniu sądowym o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego konieczne jest przeprowadzenie badań i sporządzenie opinii przez biegłych sądowych. Opinię w przedmiocie uzależnienia od alkoholu wydają wspólnie, po przeprowadzonych badaniach, lekarz psychiatra i psycholog, lekarz psychiatra i specjalista psychoterapii uzależnień albo lekarz psychiatra i specjalista w dziedzinie psychoterapii uzależnień. W latach 2022- 2024 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zleciła wykonanie 15 opinii z biegłymi: psychiatrą i psychologiem, jednocześnie do Sądu Rejonowego w Kołobrzegu wpłynęło 14 wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Organizowanie posiedzeń Komisji.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kołobrzegu inicjuje, koordynuje działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie gminy t.j: przygotowuje projekt Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii . Komisja opiniuje zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, przeprowadza kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, współpracuje z instytucjami pomocowymi i stowarzyszeniami w rozbudowie lokalnego systemu zwiększania skutecznego powstrzymywania przemocy domowej i pomagania osobom uwięzionym w przemoc między innymi poprzez uczestnictwo w grupach roboczych w procedurze Niebieskie Karty. Ponadto podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, rozpatruje zasadność wniosków o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego, przeprowadza rozmowy wspierające w celu podjęcia leczenia odwykowego, kieruje na badanie biegłych sądowych, psychologa i psychiatry, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego. 1. Łączna liczba posiedzeń Komisji w latach 2022-2024 – 45.
--	---	--

Udzielanie wsparcia środowiskom abstynenckim poprzez propagowanie i realizację idei trzeźwego życia, integrację oraz organizowanie oparcia i ochrony dla członków rodzin dotkniętych uzależnieniami	Zadanie zlecono na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - Realizator Stowarzyszenie Neptun Kołobrzeg.	Stowarzyszenie Trzeźwości Klubu Abstynenta „Neptun” w Kołobrzegu co roku organizuje wyjazdy integracyjne dla członków Stowarzyszenia i ich rodzin. Spotkania i integracja członków Stowarzyszenia dają im wsparcie i siłę do dalszego życia w trzeźwości. 1.Liczba beneficjentów- 10 osób .
Działania profilaktyczne w szkołach	Realizacja programów rekomendowanych i edukacyjnych.	W latach 2022 -2024 Gmina Kołobrzeg finansowała programy profilaktyczne dla uczniów szkół podstawowych. 1.W 2022 r. w Szkole Podstawowej w Drzonowie odbyły się warsztaty o tolerancji pn.„ Ten inny” . 2.W 2023r. i 2024r. Gmina Kołobrzeg współfinansowała program pt.„ Mam Talent” zrealizowany w Szkole Podstawowej nr 5 w Kołobrzegu, gdzie młodzieży zaprezentowali na forum szkoły swoje zainteresowania i pasje. 2.W 2023r. w Szkole Podstawowej w Drzonowie został zrealizowany program psychoedukacyjny dla dzieci pt.„ Jak radzić sobie ze złością”. 3.W 2024r. sfinansowano w Szkole Podstawowej w Drzonowie rekomendowany program „ Unplugged”, który miał na celu ograniczenie używania substancji psychoaktywnych. 4. Kolejny zrealizowany w Szkole Podstawowej w Drzonowie program o potwierdzonej skuteczności to: „ Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” , który miał na celu promocję zdrowia psychicznego. 5. W latach 2022-2024 zrealizowano również rekomendowany Program Candis, skierowany dla osób powyżej 16 roku życia, które chciały ograniczyć lub zrezygnować z używania konopi. Liczba osób objętych programem – 10 osób rocznie.

Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym oraz pomoc i dostęp do specjalistycznego poradnictwa psychiatryczno-psychologicznego	Zadanie zlecono na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – Realizator Stowarzyszenie Użytkowników Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej oraz Ich Rodzin i Przyjaciół Feniks.	Stowarzyszenie od wielu lat realizuje na rzecz mieszkańców Gminy Kołobrzeg projekty, związane głównie z poradnictwem grupowym i indywidualnym, wsparciem psychologiczno-terapeutycznym, opieką psychiatryczną środowiskową, edukacją nt. zdrowia psychicznego. Myślą przewodnią działań podejmowanych przez członków Stowarzyszenia, jest tworzenie i udoskonalanie kompleksowego, skoordynowanego systemu oparcia społecznego dla osób chorujących psychicznie, który wspomogę proces leczenia i przywróci pacjentom możliwość sprawnego funkcjonowania i pełnienia ról społecznych, zawodowych, rodzinnych, bez potrzeby hospitalizacji. 1.Roczna liczba beneficjentów -15 osób.

IV. PRAWNE ASPEKTY PROCEDURY ZOBOWIĄZANIA DO PODJĘCIA LECZENIA ODWYKOWEGO I PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

1. Problem uzależnienia od alkoholu

Podstawę prawną zobowiązania do leczenia stanowią art. 24 - 36 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Powyższą procedurę wdraża się wobec osób uzależnionych od alkoholu, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny. Zobowiązanie nie ma charakteru przymusu prawnego. Przymus stosowany jest na etapie doprowadzania osoby uzależnionej od alkoholu na badanie przez biegłego, na rozprawę w sądzie i do zakładu leczniczego na podjęcie terapii, jeśli odmawia ona współpracy. Nie ma jednak możliwości prawnych ani organizacyjnych zatrzymania pacjenta w zakładzie lecznictwa odwykowego wbrew jego woli. Do przyjęcia zgłoszenia i wszczęcia postępowania zobowiązana jest komisja rozwiązywania problemów alkoholowych właściwa dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której dotyczy postępowanie. Członkowie komisji posiadają odpowiednie przeszkolenie w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, oraz uczestniczą w dodatkowych szkoleniach podnoszących kwalifikacje do pracy w/w zakresie. Procedurę zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego można uruchomić poprzez złożenie podania z opisem niepokojącej sytuacji w

str. 22

rodzinie, w związku z nadużywaniem alkoholu przez jednego z jej członków. Komisja zaprasza na rozmowę osobę nadużywającą alkoholu i motywuje do kontaktu z placówką odwykową oraz podjęcia leczenia. Jeżeli osoba zgłoszona nie decyduje się na kontakt z placówką odwykową, Komisja lub prokurator kieruje sprawę do sądu rodzinnego, który w oparciu o opinię 2 biegłych zobowiązuje osobę uzależnioną do leczenia odwykowego. Postanowienie jest wykonywalne przez 2 lata od czasu jego wydania. Sąd w postanowieniu wskazuje czy ma to być leczenie stacjonarne, czy ambulatoryjne oraz czy nad wykonaniem postanowienia ma czuwać kurator sądowy. Postanowienie o zobowiązaniu do leczenia odwykowego zapada w trybie nieprocesowym (art. 26 ust. 2 ww. ustawy) i nie nosi charakteru wyroku sądowego czy sankcji karnej. To znaczy, że w sprawie leczenia odwykowego, mimo zobowiązania, nie można zastosować prawnie żadnej kary (np. kary pozbawienia wolności). Funkcja społeczna instytucji zobowiązania do leczenia jest funkcją polegającą na instytucjonalnym motywowaniu do podjęcia terapii odwykowej. Podstawowym celem terapii uzależnienia od alkoholu jest uzyskanie poprawy zdrowia pacjenta. Oczekiwanym efektem terapii uzależnienia od alkoholu jest trwałe zatrzymanie spożywania alkoholu, uzyskanie świadomości choroby, uzyskanie wglądu w mechanizmy choroby, dzięki któremu może on nauczyć się unikania powrotu do picia w przyszłości.

2. Leczenie osób uzależnionych od narkotyków

Leczenie osób uzależnionych od narkotyków tak jak w przypadku leczenia uzależnienia od alkoholu prowadzić mogą placówki posiadające status publicznych lub niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz lekarze wykonujący praktykę lekarską, w tym w ramach grupowej praktyki lekarskiej. Udzielanie świadczeń zdrowotnych osobom uzależnionym od narkotyków prowadzone jest w oparciu o rozbudowany system placówek ambulatoryjnych i stacjonarnych oraz nieliczne inne formy opieki pośredniej, takie jak: oddziały dzienne oraz programy postrehabilitacyjne czyli działania kierowane do osób po ukończonym procesie leczenia. Zgodnie z art. 26 ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, świadczenia w zakresie leczenia, rehabilitacji i reintegracji są udzielane osobie uzależnionej bezpłatnie, niezależnie od jej miejsca zamieszkania w kraju. Podjęcie leczenia, rehabilitacji lub reintegracji społecznej przez osobę uzależnioną jest dobrowolne z wyłączeniem m.in. osób poniżej 18 roku życia oraz ubezwłasnowolnionych, które mogą być zobowiązane do podjęcia leczenia przez sąd.

3. Uzależnienia behawioralne

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w ramach nowelizacji ustawy rozszerzono w Gminie Kołobrzeg działalność profilaktyczną i edukacyjną prowadzoną w ramach gminnego programu o obszar uzależnień behawioralnych. Do grupy uzależnień behawioralnych zaliczają się rozbudowane i różnorodne objawy związane z częstym i powtarzalnym wykonywaniem tych samych czynności lub całych grup czynności. Do najczęstszych należą uzależnienia od: internetu, hazardu, gier komputerowych, kompulsywnego kupowania, pracy, telefonu komórkowego, telewizora,

seksu, opalania, zdrowego odżywiania i stylu życia, praktyk religijnych, troski o sylwetkę, odchudzania, ćwiczeń fizycznych, itp. Pacjenci dotknięci uzależnieniami behawioralnymi nie są w stanie opanować potrzeby ich powtarzania. Są to więc zachowania natrętne, niekiedy o podłożu nerwicowym, zaburzające prawidłowe funkcjonowanie organizmu człowieka. Tak jak w przypadku każdego innego uzależnienia, uzależnienie behawioralne jest chorobą, która w postępujący sposób zaczyna wyniszczać życie człowieka. Nieleczony nałóg niestety zawsze się nasila powodując coraz poważniejsze negatywne skutki w życiu osoby, które mogą być powstrzymane jedynie poprzez poszukanie pomocy i podjęcie leczenia tego zaburzenia. Ważne jest by pamiętać, że jeśli uzależnienie współwystępuje z innymi zaburzeniami czy problemami (np. depresją), to jeśli te inne nie zagrażają życiu osoby lub zupełnie nie destabilizują jej funkcjonowania, to wtedy zawsze uzależnienie powinno być leczone w pierwszej kolejności. Celem terapii uzależnień behawioralnych, jest powstrzymanie nałogowych zachowań, które wyniszczają życie człowieka, oraz nauka radzenia sobie z wyzwaniami życiowymi w zdrowy sposób (bez nałogu). Pierwszym etapem terapii, jest postawienie diagnozy uzależnienia, zidentyfikowanie innych ewentualnie współwystępujących problemów czy zaburzeń, oraz zorientowanie się w ogólnej sytuacji życiowej osoby. Tak jak w przypadku innych uzależnień, gdy ktoś już popadnie w nałóg, to nie można tego stanu cofnąć. Konieczna staje się nauka radzenia sobie z własnym uzależnieniem i podjęcie abstynencji od nałogowych zachowań. Pierwsza faza terapii uzależnienia trwa ok. 1 roku. Po tym czasie, abstynencja osoby uzależnionej, powinna być na tyle stabilna, że można rozpocząć pracę nad głębszymi problemami życiowymi, które często leżały u podłoża powstania uzależnienia, jak również współwystępowały w trakcie jego trwania .

4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GKRPA działająca przy Urzędzie Gminy w Kołobrzegu inicjuje, koordynuje działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie gminy t.j:

- a. Przygotowuje przedstawiony Radzie Gminy Kołobrzeg projekt Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.
- b. Opiniuje zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych oraz przeprowadza kontrole w punktach sprzedaży napojów alkoholowych.
- c. Współpracuje z instytucjami pomocowymi i stowarzyszeniami w rozbudowie lokalnego systemu zwiększania skutecznego powstrzymywania przemocy w rodzinie i pomagania osobom uwięzionym w przemoc między innymi poprzez uczestnictwo w grupach diagnostyczno-pomocowych w procedurze Niebieskie Karty.
- d. Podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
- e. Rozpatruje zasadność wniosków o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego na osoby nadużywające alkoholu.
- f. Przeprowadza rozmowy wspierające w celu podjęcia leczenia odwykowego.
- g. Kieruje na badanie biegłych sądowych, psychologa i psychiatry, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

5. Przemoc domowa

O przemocy domowej można mówić wtedy, gdy jest to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

a. Procedura Niebieskie Karty

W myśl ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej jednym z członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grupy diagnostyczno-pomocowej jest przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ma on obowiązek wszcząć procedurę Niebieska Karta, kiedy sytuacja tego wymaga, poprzez wypełnienie kwestionariusza Niebieska Karta – A. Przedstawiciel GKRPA zostaje powołany do wykonania czynności w danej sprawie, kiedy w rodzinie, w której wystąpiła przemoc, znajduje się osoba nadużywająca alkoholu. Dzięki działaniom tego członka, osoba, która stosuje przemoc i jednocześnie pije regularnie alkohol, może być skierowana do GKRPA. Komisja ta przeprowadza rozmowę z tą osobą, zobowiązuje do leczenia odwykowego. Przedstawiciel Komisji monitoruje sytuację osoby w zakresie prowadzonego leczenia odwykowego. Udziela on informacji o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc psychologiczną, prawną, socjalną, pedagogiczną. Wskazuje podmioty udzielające wsparcia dzieciom doznającym przemocy domowej. Podaje także inne wskazówki odnośnie możliwości podjęcia działań zmierzających do poprawy sytuacji osoby pokrzywdzonej.

7. Promocja zdrowia psychicznego

Diagnoza choroby lub zaburzenia psychicznego wiąże się z podwyższonym ryzykiem rozwoju patologicznego używania alkoholu. Alkohol bywa w takich sytuacjach błędnie traktowany jako łatwo dostępny środek do uzyskania przejściowej poprawy nastroju, redukcji lęku i napięcia czy „leczenia” bezsenności. W niektórych stanach chorobowych nadużywanie alkoholu może być elementem zachowań nakierowanych na intensyfikację przyjemności i szybką autostymulację lub też (np. w psychozach) bywa spożywany z pobudek urojeniowych albo w celu próby zredukowania nieprzyjemnych doznań wynikających z urojeń i omamów. W każdym z wymienionych przypadków alkohol przyczynia się niestety do nasilania objawów zaburzenia psychicznego, pogorszenia jego przebiegu, spadku skuteczności leków oraz wystąpienia ryzyka niekorzystnych interakcji z lekami. Największym ryzykiem rozwoju patologicznego używania

alkoholu odznaczają się: zaburzenia osobowości, choroba afektywna dwubiegunowa, depresja nawracająca, schizofrenia oraz fobia społeczna.

a. Profilaktyka zdrowia psychicznego

Według Światowej Organizacji Zdrowia promocja zdrowia psychicznego to „działania mające na celu wzmocnienie zdrowia psychicznego, dobrego samopoczucia i poprawę jakości życia całych populacji, grup i jednostek” (WHO, 2002). Zagadnienia dotyczące promocji zdrowia, wzmacniania umiejętności wspomagających przystosowawcze zachowania, wiedzy o tym, gdzie szukać pomocy są niezwykle ważne. Wzrost wiedzy o chorobach psychicznych i dostępnych sposobach wsparcia, przyczyni się do tego, że osoby z objawami choroby psychicznej, lub doświadczające problemów ze zdrowiem psychicznym, wcześniej otrzymają właściwą pomoc.

IV. SPRZEDAŻ ALKOHOLU NA TERENIE GMINY KOŁOBRZEG

Alkohol jest specyficznym towarem, powodującym określone, bardzo poważne skutki społeczne, zdrowotne i ekonomiczne (choroby, niezdolność do pracy, ubóstwo, przestępczość) zarówno w wymiarze jednostkowym, jak i z perspektywy całego społeczeństwa. Prowadzone badania naukowe pokazują iż czynnikami, które sprzyjają wzrostowi spożycia alkoholu oraz intensyfikacji problemów alkoholowych są m.in.: zagęszczenie punktów sprzedaży napojów alkoholowych, nieprzestrzeganie przepisów przez osoby sprzedające napoje alkoholowe, w szczególności sprzedaż alkoholu osobom niepełnoletnim. Istnieją dowody na to, że gęstość punktów sprzedaży alkoholu jest powiązana z poziomem konsumpcji i szkodami zdrowotnymi i społecznymi. Wzrost liczby punktów sprzedaży, przedłużenie godzin ich otwarcia, samoobsługa prowadzi do wzrostu konsumpcji, natomiast ograniczenie dostępności do jej spadku. W 2023r. Gmina Kołobrzeg wydała łącznie 90 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym 27 poza miejscem sprzedaży i 63 w miejscu sprzedaży.

V. ZASOBY LOKALNE WYKORZYSTYWANE PRZEZ URZĄD GMINY KOŁOBRZEG W PODEJMOWANIU DZIAŁAŃ DOTYCZĄCYCH PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ.

Skuteczna profilaktyka uzależnień i rozwiązywanie problemów alkoholowych w społecznościach gminnych wymaga przede wszystkim maksymalnego wykorzystania potencjału tkwiącego w środowisku lokalnym. Mając ten fakt na uwadze, Gmina Kołobrzeg każdego roku współpracuje z jednostkami działającymi na jej terenie oraz innymi instytucjami, które z uwagi na swoją działalność, mają możliwość przyczynienia się do większej skuteczności przedmiotowych działań.

1. Wykaz jednostek i instytucji, z którymi Urząd Gminy współpracuje w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałaniu przemocy domowej:

- a. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołobrzegu,
- b. Komenda Powiatowa Policji w Kołobrzegu,
- c. Sąd Rejonowy w Kołobrzegu,
- d. Prokuratura Rejonowa w Kołobrzegu,
- e. Placówki leczenia odwykowego,
- f. Szkoły, przedszkola, świetlice,
- g. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej,
- h. Gminny Punkt Wspierania Rodziny (psycholog, terapeuta uzależnień, specjalista ds. przeciwdziałania przemocy domowej),
- i. Radca prawny ,
- j. Organizacje pozarządowe,
- k. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- i. Powiatowy Ośrodek Wsparcia Dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi.

2. Adresy stron internetowych , gdzie można uzyskać pomoc.

- a. www.niebieskalinia.pl,
- b. <https://kcpu.gov.pl/>,
- c. <https://fdds.pl/>,
- d. <https://uzaleznieniabehawioralne.pl/poradnia-online/>,
- e. <https://www.uzaleznienia.org.pl/telefony-zaufania>,
- f. https://www.gmina.kolobrzeg.pl/strona-285-pomoc_rodzinom.html.

VI. ZADANIA DO REALIZACJI W LATACH 2025-2028

Nazwa zadania	Opis wydatków	Wskaźniki
Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych i szkoleniowych w tym kampanii edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu i używania innych środków psychoaktywnych.	Zakup materiałów edukacyjnych, kampanie edukacyjne, badania, diagnoza, szkolenia, warsztaty, upowszechnienie wśród mieszkańców gminy broszur, informatorów o miejscach gdzie można uzyskać pomoc.	1.liczba i rodzaj zakupionych materiałów, kampanii, warsztatów i szkoleń

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z problemem uzależnień.	Finansowanie programów terapii w placówkach leczenia odwykowego.	1.liczba umów 2.liczba osób uczestniczących w terapii
Zwiększanie dostępności i podnoszenie jakości warunków w obszarze pomocy osobom z problemami uzależnień i przemocy.	Tworzenie i doposażenie nowych i istniejących miejsc wsparcia i pomocy.	1.liczba utworzonych miejsc pomocowych 2.rodzaj doposażenia
Kontynuacja terapii po przebytych programie zdrowotnym, terapia podtrzymująca utrzymanie abstynencji.	Badania okresowe i terapia podtrzymująca abstynencję dla osób po przebytych programie leczenia odwykowego.	1.liczba osób korzystających z terapii podtrzymującej abstynencję
Prowadzenie Gminnego Punktu Wspierania Rodziny.	Współpraca z psychologiem, doradcą rodzinnym, małżeńskim, młodzieżowym, edukatorem seksualnym, specjalistą ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, terapeutą uzależnień .	1.liczba zrealizowanych godzin, 2.liczba osób korzystających z punktu
Prowadzenie grup wsparcia dla osób pracujących w instytucjach pomocowych.	Organizowanie dla instytucji pomocowych spotkań, w celu przedstawienia i dyskusowania o szczególnie trudnych sprawach, związanych z wykonywanym zawodem, superwizja.	1.liczba spotkań 2.rodzaj spotkań

Organizacja zajęć socjoterapeutycznych i profilaktycznych w świetlicach wiejskich dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Kołobrzeg.	Zatrudnienie wychowawców, realizacja zajęć socjoterapeutycznych, edukacyjnych, integracyjnych, itp.	1. liczba miejscowości, w których organizowane są zajęcia 2. liczba dzieci uczestniczących w zajęciach 3. rodzaj zajęć
Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.	Programy profilaktyczne rekomendowane, edukacyjne, organizacja ferii zimowych, półkolonii letnich wraz z programem socjoterapeutycznym.	1. liczba dzieci uczestniczących w programach 2. rodzaj programu
Prowadzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.	Zadanie będzie realizowane na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.	1. liczba dzieci uczestniczących w zajęciach 2. rodzaj przeprowadzonych zajęć
Postępowania sądowe w celu zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego.	Badania psychologiczne i psychiatryczne osób, wobec których wszczęto postępowanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, wnioski o sądowe zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.	1. liczba przeprowadzonych badań 2. liczba złożonych wniosków sądowych
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Organizowanie posiedzeń Komisji.	1. liczba przeprowadzonych posiedzeń komisji 2. liczba opinii o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie

		napojów alkoholowych 3.liczba przygotowanych do sądu wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego 4.liczba i rodzaj podjętych działań inicjowanych przez GKRPA
Udzielanie wsparcia środowiskom abstynenckim poprzez propagowanie i realizację idei trzeźwego życia, integrację oraz organizowanie oparcia i ochrony dla członków rodzin dotkniętych uzależnieniami.	Zlecanie zadań na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	1. liczba umów 2.liczba beneficjentów
Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym oraz pomoc i dostęp do specjalistycznego poradnictwa psychiatryczno- psychologicznego . psychicznych.	Zlecanie zadań na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.	1. liczba umów 2.liczba beneficjentów
Podejmowanie działań mających na celu wzrost wiedzy o chorobach psychicznych i dostępnych sposobach wsparcia.	Działania edukacyjne wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Gminy Kołobrzeg.	1. liczba i rodzaj podejmowanych działań

Program edukacyjny w zakresie poprawy bezpieczeństwa w miejscach publicznych „STOP NARKOTYKOM” realizowany przy współpracy Komendą Powiatową Policji w Kołobrzegu.	Zakup materiałów niezbędnych do przeprowadzenia programu.	1.liczba i rodzaj przeprowadzonych akcji profilaktycznych
--	---	---

VII. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU

1. Źródłem finansowania działań są dochody uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. W latach 2025-2028 na zadania wskazane w niniejszym programie planuje się wydatki z działu 85154 przeciwdziałanie alkoholizmowi i z działu 85153 przeciwdziałanie narkomanii, w kwocie określonej w corocznej uchwale budżetowej Rady Gminy Kołobrzeg:

a. za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 11 (1) ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

b. z tytułu wprowadzonego podatku od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml – art. 9 (2) ust. 11 ustawy,

2. Zgodnie z art. 4(1) ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa rada gminy w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych. Za udział w pracach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działającej przy Urzędzie Gminy w Kołobrzegu, w tym za przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży ustala się wynagrodzenie, sporządzone na podstawie listy obecności: przewodniczącemu komisji 12 % minimalnego wynagrodzenia, sekretarzowi komisji 11 % minimalnego wynagrodzenia, członkom komisji 10% minimalnego wynagrodzenia. Przez minimalne wynagrodzenie rozumie się wynagrodzenie określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 września 2023 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2024 r. (Dz. U. z 2023r.,poz. 1893).

3.. Program ma charakter ramowy może ulec zmianom w trakcie jego realizacji. Wójt Gminy realizuje Program za pośrednictwem pracownika Urzędu Gminy w Kołobrzegu, który koordynuje jego realizację.

4. Zgodnie z art. 4¹ ust.2b ustawy Wójt Gminy sporządza raport z wykonania w danym roku

str. 31

gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada radzie gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

UZASADNIENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028 w Gminie Kołobrzeg jest uchwalony na podstawie art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 1939.). Art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i art. 10 ust. 2, ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, nakłada na gminy obowiązek realizacji w postaci uchwalonego przez radę gminy – jednego gminnego programu działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu oraz przeciwdziałaniem narkomanii. Według przytoczonych przepisów w nowym uchwalonym Programie powinny zostać ujęte zadania dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym (art. 4¹ ust. 1 pkt 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi). Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Kołobrzeg z lat poprzednich. Określają one lokalne działania w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania alkoholu, substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych, oraz związanych z zjawiskiem przemocy. Program jest adresowany do wszystkich mieszkańców Gminy Kołobrzeg, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych, osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i psychotropowych, osób z uzależnieniami behawioralnymi, do osób z grup ryzyka a także do dzieci i młodzieży. Na realizację zadań są przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które określa plan finansowy. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028, został opracowany zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy Kołobrzeg. W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kołobrzeg jest zasadne.